

нашественици – XIV в., било като преки участващи в завземането на балканските територии (в помощни части обслужващи армията), било като съпътстващо население, като част от тях остават в българските земи, където трайно усядат или продължават чергарския начин на живот. Особено широки размери придобиват миграциите на роми в пределите на Османската империя през XVII–XVIII в. от Влашко и Молдова, откъдето постоянно бягат роми роби. След Кримската война и премахването на робството на роми в тези територии започва т.нар. голяма келдерарска инвазия, вследствие на която през втората половина на XIX в. в българските земи навлизат нови групи роми. Миграциите им от съседни страни, главно от Румъния и Гърция, като резултат от чергарския им начин на живот, продължава и по-късно през XX в., като най-често те са свързани с промените в държавните граници през войните (двете Балкански, Първата и Втората световна война).

Ромите живеят разпръснато на по-малки или по-големи групи буквално по цял свят, по всички континенти и в почти всички държави. Единственото изключение в Европа е Исландия, а в световен мащаб – в страните от Тропическа Африка, някои региони на Югоизточна Азия, например Япония и островите на Океания. Никой не може да каже с точност какъв е техният брой, дори в различни справочници на ООН се посочват различни цифри – от 6 до 15 млн.г., като обикновено се подчертава, че не се включват живеещите в Индия. Ситуацията тук е изключително сложна предвид самата специфика на ромите като тип етническа общност и оттук спецификите в тяхното етническо самосъзнание и различията в езика им, което затруднява твърде много точната им етническа идентификация при различните случаи (плюс наличието на немалко от т. нар. циганообразни общности в отделни страни, за които не винаги е ясно дали трябва да се причисляват към циганите, или да се разграничават от тях).

Правилната оценка на етапите, през които протича формирането и развитието на етническите групи в България, е първата крачка към провеждането на една съвременна държавна политика спрямо тях, която ще допринесе и за естественото и цялостното интегриране по-специално на ромите в състава на българската нация като отделна равноправна и самобитна етническа общност със свои специфични етнокултурни характеристики.